ცნობის ფურცელი

VI წ. | ყოველ-დღიური გამოცემა | 1901 | ორშაბათი, 14 მაისი | № 1464

გაზეთის ფასი: წელიწადში—**6** მან., თვეში—**75** კაპ., ცალკე ნომერი—**3** კაპ., ფასი განცხადებისა: ჩვეულებრივი სტრიქონი „პეტიტით“ პირველ გვერდზე—**10** კ. მეოთხეზე—**5** კაპ.

ხელის-მოწერა და დასაბეჭდი განცხადებანი მიიღება: „მოამბის“ და „ცნობის ფურცლის“ რედაქციაში ვანქის ქ., № 27, წერა-კითხვის გამავრც. საზოგ. კანცელარიაში და წიგ. გამომც. ქართველთა ამხანაგობის კიოსკში (ქვაშვეთის ეკლესიის პირდაპირ).

ხელ-მოუწერელი წერილები არ დაიბეჭდება.—დასაბეჭდი წერილები რედაქციის სახელობაზე უნდა გამოიგზავნოს.—პირისპირ მოლაპარაკება რედაქციასთან შეიძლება ყოველ დღე, კვირა-უქმეების გარდა, 11 საათიდან 1-ლ საათამდე.

რედაქციის კანტორა იმყოფება ვანქის დიდ ქუჩაზე, მარტიროზოვის სახლში, № 27.

ფოსტის ადრესი: Тифлисъ, въ редакцію „Цнобисъ-Пурцели“—„Моамбе“. **ტელეფონი № 372**

ეროვნული ბიბლიოთეკა

სახალხო სეირნობა
საქველ-მოქმედო ბაზრითურთ.

„ქართველთა შორის წერა-კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოების“ მიერ განზრახული სახალხო სეირნობა საქველ-მოქმედო ბაზრითურთ გაიმართება 20 და 21 მაისს. შემოწირულებათა შემოგზავნა ამ ბაზრისთვის შეიძლება კნ. ოლგა თადეოზის ასულს ჭავჭავაძისასთან, ნიკოლოზის ქუჩა, № 21, და „ქართველთა შორის წერა-კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოების“ კანცელარიაში, სასახლის ქუჩაზე, თავად-აზნაურთა ქარვასლაში.

ტფილისის კერძო
ს ა მ კ უ რ ნ ა ლ ო
მიხეილ გედევანიშვილისა.

ავადმყოფებს იღებენ ყოველ დღე, კვირა უქმეების გარდა,

დ ი ლ ი თ:

ექ. ი. ჯიჯიხაძე — კბილის სნეულებანი 8 — 10 საათამდე.

მიხეილ ს. გედევანიშვილი — ნერვებისა და მკურნალობა ელექტრონით — 9 — 10 ს.

ნ. ა მუღდინი — ყურისა, ყელისა და ცხვირისა — 11 — 12 საათამდე.

ი. ვ. ახალშენიშვილი — კბილის სნეულებანი — 10 — 12 საათამდე.

ა. ნ. შატილოვი — თვალისა 11 — 12 ს.

ექიმი ქალი მ. ს. ბაქრაძე-ბავშვებისა 11 — 12 ს.

დ. ა. გედევანიშვილი — ნერვებისა და შინაგანი — 12 — 1 საათამდე.

მ. გ. ფერდოროვი შინაგანი და საბავშვო — 2 ს.

ვ. დ. მარკევიჩი — სადოსტაქრო — 12½ — 1½ საათამდე, სამშაბათობით 3 — 4 საათამდე.

ი. დ. ბეგთაბეგოვი — სიფილისისა, კანისა და შარდისა — 1½ — 2 საათამდე.

ს ა ღ ა მ ო თ ი:

ი. ნ. თუმანიშვილი — დედათა სნეულებანი — 5 — 6 საათამდე.

ა. ა. ბელოგოლოვი. — შინაგანი (სტომაქის ავადმყოფობანი) და მიკრო-ქიმიური გამოკვლევანი. — 5 — 6 საათზე.

გ. მაღალაშვილი — კვირაობით — 10 — 12 ს.

სამკურნალოს აქვს საწოლი ოთახები.

ფასი რჩევისა და დარიგებისა 50 კ.; ოპერაციები — მორიგებით. კრაოტი 4 მან. დღე და ღამეში. ერთი კრაოტი ღარიბთათვის უფასოა.

ადრესი: გუდა, ნიკოლოზის ქუჩა, სახლი გედევანიშვილისა, № 21 (ვარანცოვის ძეგლის პირდაპირ). ტელეფონი № 274. (წლ.)

მ კ უ რ ნ ა ლ ი
მიხეილ გედევანიშვილი
გადავიდა საკუთარ სახლში
ყორღანოვის ქუჩა, № 16.

ავადმყოფებს იღებს დილით 12—1 ს., საღამოთი 6—7 ს. (10—6—3)

საჭირო ოა რცხილის, წიფლის და მურყნის
შეშა
300-დან 400 საჟენამდის; შეიძლება მოიტანოთ სხვა და სხვა დროს, მარიამობისთვიდან მარტამდის. მსურველმა მიმართოს «Новое Обозрѣніе»-ს რედაქციაში ო. ო. (4—3)

მთავრობის განკარგულებანი
სამხედრო უწყებას:

ნოვობოიაზეთის მაზრის უფროსი სტატსკი სოვეტნიკი თავ. ჩერქეზიშვილი გადაყვანილ იქმნა შასურო-დარალაგეზის მაზრის უფროსად.

კოლეჟსკი ასესორს მაგილკის გუბერნიის უნცროსი ფაბრიკის ზედამხედველს თავ. სუმბათაშვილს ებოძა ნადვორნი სოვეტნიკობა, ხოლო ლიუბლინის გუბერნიის ტიტულიარნი სოვეტნიკს ამაშუკელს კოლეჟსკი ასესორობა.

ტფილისის მომრიგებელ მოსამართლის განყოფილების მდივნის თანაშემწეს კოლეჟსკი სეკრეტარს ბალიშვილს ებოძა ტიტულიარნი სოვეტნიკობა.

ახალი ამბავი

◆ ოფიციალურ გაზეთ „კავკაზში“ ვკითხულობთ შემდეგ ცნობას **ქუთაისში მომხდარ უწესოების შესახებ:** „5 მაისს ქუთაისის საქალაქო თეატრში, პიესის „კონტრაბანდისტების“ წარმოდგენის დროს, ცხრა სტუდენტმა ასტეხა ხმაურობა, რომლითაც უშლიდნენ წარმოდგენის გაგრძელებას სცენაზე და ამასთანავე ვიღამაც ხალხში ისროლა კვერცხი, რომელიც ქუთაისის პოლიცმეისტერს მოხვდა. შემდეგ რამდენისამე გაფრთხილებისა—შეეწყვიტად ხმაურობა, აღნიშნულნი პირნი პოლიციის განკარგულებით თეატრიდან გაიყვანეს. ამავე დროს თეატრის წინ, ქუჩაში, დაახლოვებით 1000 კაცმა თავი მოიყარა, რომელთაც თეატრიდან გამოყვანილთა წაქეზებით ასტეხეს ხმაურობა, სტვენა, ყვირილი; უწესოება იქამდე გაძლიერდა, რომ ერთმა ნაწილმა თავმოყრილ ხალხისამ ისარგებლა რა სიბნელით, შევიდა ქალაქის ბაღში და იქიდან დაუწყეს ქვის სროლა იქვე მდგომ ჯარის კაცებსა და დარაჯებს. ამის გამო, პოლიცმეისტერის განკარგულებით, გამოწვეულ იქმნა პირველ ხოპერის პოლკის 150 ჯარის კაცი; მათის დახმარებით, ქუთაისის სამხედრო გუბერნატორის თანამდებობის აღმასრულებელისა და ქუთაისის ოლქის სასამართლოს ბრალმდებლის თანადასწრებით, უწესოება შეწყვეტილ იქმნა. ამ საქმის გამო ადგილობრივ შედგენილი ოქმი დაპატიმრებულ პირებთან ერთად გადაეცა ოლქის სასამართლოს ბრალმდებელს. უწესოების დროს 15 ჯარის კაცი, 13 დარაჯი და პოლიციის მოხელენი დაჭრილ იყვნენ ქვებით; აგრეთვე მცირედ დაიჭრნენ ხოპერის პოლკის 2 ოფიცერი, იასაული ნეკრასოვი და ასისთავი რიაბიხი“.

◆ დაიბეჭდა და გამოვიდა ანგარიში ტფ. სათავად-აზნაურო ბანკის მოქმედებისა 1900 წელში. საანგარიშო წლის განმავლობაში ბანკს გაუცია გრძელ-ვადიან სესხად: ქალაქის მამულების გირაოთი—3,413,900 მან., სოფლის მამულების გირაოთი—307,900 მან., ბანკის მოგება ყოფილა—214,194 მან. 11 კაპ.; აქედან უნდა გამოკლებულ იქმნას სხვა და სხვა გადასახადი და შემდეგ განაწილდება, წესდების თანახმად, ასე: საზოგადო საჭიროების თანხაში ჩაირიცხება—73,813 მან. 06 კ., ექსტრაორდინალურ თანხაში—10,544 მან. 72 კაპ. და სასოფლო-სამეურნეო თანხაში —21,089 მან. 45 კაპ., დივიდენდათ გამგეობის თავმჯდომარესა და წევრებს ერგებათ 10,544 მან. 44 კაპ. და იმდენივე ბანკის მსახურთა და დამფასებელ. კომისიის წევრთ.

◆ გზათა სამინისტროს განუზრახავს წელს შეუდგეს დაწვრილებით გამოკვლევას შავი ზღვის პირის იმ ადგილებისას, სადაც უნდა გაიაროს მომავალმა შავიზღვის პირას რკინის გზამ.

◆ სოფ. კარადნახიდან გვწერენ: „5 მაისს აქეთ ისეთი **საშინელი ქარიშხალი** და სეტყვა იყო, რომ ხეხილები ძირიდან ფესვიანათ გადაგლიჯა, ვაზებს კიდევ ხომ ისეთი საქმე დამართა, რომ ზოგს ორ წლამდის და ზოგს კიდევ სამს წლამდისაც არას არგებს; ყურძენი რას ჰქვიან, არც ერთი რქა არ შეარჩინა, სწორეთ შემოდგომის გასხლულ ვენახებს მოგაგონებთ. ხალხი მეტად ცუდ მდგომარეობაშია, რადგან პურის ხვნა-თესვას აქ თითქმის სრულებით არ მისდევენ და ერთად-ერთი ამათი მუშაობა იყო ვენახების კეთება.“

◆ 7 მაისს თელავში ჩამოვიდა საუფლისწულო მამულების უფროსი გენერალ-მაიორი თ. კოჩუბეი. თეთრს წყლებთან მას მიეგებნენ თელავის მაზრის უფროსი, კახეთის საუფლისწულო მამულების გამგე და მოხელენი, და ჩაფრების ოფიცერი ცხენოსანი ჩაფრებით. იმავე საღამოთი წავიდა წინანდალში. ინახულა საუფლისწულო მამულები სოფ. წინანდლისა, ნაფარეულისა და მუკუზნისა. 10 მაისს შუადღისას ისევ დაბრუნდა ტფილისში.

◆ თელავის სასწავლებლებში გამოსაცდელი გამოცდები დაიწყო: თელავის სამოქალაქო სასწავლებელში 7 მაისს, გათავდება 5 ივნისს, ხოლო აქტი დანიშნულია 10 ივნისს, სასულიერო სასწავლებლებში 7 მაისს, გაუთავდებათ თვის გასულს და თელავის წმ. ნინოს ქალთა სასწავლებელში დაეწყო 1 მაისს, გაუთავდებათ 30-ში, ხოლო აქტი ექნებათ 3 ივნისს.

◆ სატახტო ქალაქების გაზეთები იტყობინებიან, რომ სათანადო მთავრობის წინაშე შუამდგომლობა აღუძრავთ პეტერბურგში **სომხურ ყოველდღიურ გაზეთის** დაარსების შესახებ.

◆ ქალაქის გამგეობის უკანასკნელს სხდომაზე ქალაქის მოურავმა აღძრა საკითხი იმის შესახებ, რომ რაიმე საშუალება იქმნეს მიღებული დაწესდეს ზედამხედველობა, რომ ტფილისში ზოგიერთმა სახლის პატრონებმა ნამალევად **არხები არ გაიყვანონ** თავიანთ სახლებიდან ქალაქის დიდს არხში. ქალაქის გამგეობამ დაადგინა დაავალოს ქალაქის ტეხნიკოსს არაჯანოვს შეადგინოს პროექტი იმ წესისა, რომლის საშუალებით შეიძლებოდეს თვალ-ყური ადევნონ კერძო არხების გამართვას ტფილისში. აღნიშნული პროექტი შემდგენელმა არაჯანოვმა უნდა წარუდგინოს ქალაქის გამგეობას განსახილველად.

◆ 3 მაისს სოფ. შილდაში მცხოვრებმა ილია საღირაშვილმა იპოვა **წყალში გდებული** (ტანი წყალში იყო და თავი ზევით მშრალზე ჰქონდა) **ცოცხალ-მკვდარი** კაცის გვამი. მას მაშინვე შეეტყობინებინა მამასახლისისათვის, ამოეყვანათ წყლიდან, მოესულიერებინათ და როცა გონს მოსულიყო, შემდეგი ეამბნა: ლეკი ალია რამაზან-ოღლი გადმოსულიყო დაღესტნიდან, ყოფილიყო რამდენიმე ხანი აქეთ და მონათლულიყო კიდეც. ეწოდნათ ალექსა რამაზაშვილი. მერე ალარც-კი ჰფიქრობდა დაღესტანში დაბრუნებას. მაგრამ ამ ბოლოს დროს შეხვედროდა ორი ლეკი და ურჩევდნენ წასულიყო დაღესტანში, რადგანაც ვითომც მისი ბიძა გადასახლდა სპარსეთში და რაც ქონება დარჩა იქ უპატრონოდ დასტოვაო, „წამოდი მოუარე და დიდი მამულების პატრონი გახდებიო.“ აგეთი რჩევა მასცა დაეჯერებინა და გაჰყოლოდა. შესულიყვნენ თუ არა შილდის ტყეში, მდ. ჩელთის ახლო დიდი კომბალი დაეკრათ თავში. მაშინვე წაქცეულიყო და გული შეჰღონებოდა. მათ ჰგონებოდათ მოკვდაო. გაეცარცვათ, 40 მ. ამოეღოთ და წყალში ჩაეგდოთ.

ჟურნალ-გაზეთებიდან

ესპანია. მუშების პარტია, რომელიც თან და თან აძლიერებდა თავის სუსტ ორგანიზაციას, ეხლა ესეთ ძალას წარმოადგენს, რომ რესპუბლიკელებიც კი თუმცა ამაოდ, მაგრამ ძალიან გულით ნდომობენ იმასთან დამეგობრებას. 1890 წ. ამ პარტიაში 23 საზოგადოება ირიცხებოდა; ეხლა კი 76; დეპუტატების ამორჩევის დროს 1891 წ. ამ პარტიამ სულ 500 ხმა ძლივს მოაგროვა, 1899 წელს—25 ათასი, ხოლო ეხლა 40,000-ის იმედი აქვს. ამ პარტიის გავლენით, პარლამენტმა უკვე შეიმუშავა კანონები ქალებისა და ბავშვების შრომისა, დამით მუშაობისა და მუშაობის დროს მომხდარ უბედურ შემთხვევების შესახებ და ცოტა და აკლია, რომ კვირაობით შესვენებაც სავალდებულო გახდეს. რამდენიმე ქალაქმა, რომლების საბჭოებშიაც უმეტესობა სოციალისტებს ეკუთვნის, უკვე 8 საათის სამუშაო დღე დააწესა; სხვათა შორის ეს წესი დიდმა ქალაქმა ფიგერასმაც შემოიღო. მუშების პარტიას სურს, რომ პირდაპირი გავლენა იქონიოს სახელმწიფო საქმეებზე და ამიტომ ეხლანდელი არჩევნების დროს ცდილობს, რომ ხუთი-ექვსი დეპუტატი მაინც აირჩიოს კონგრესში. და ვერც ერთი კონსერვატიული ანუ რეაქციონური გაზეთი ხმას ვერ იღებს ამ აუცილებელი მოძრაობის წინააღმდეგ. თითონ მთავრობაც გულწრფელად მოწადინებული, რომ ახალი მეფობის პირველ პარლამენტში მუშების წარმომადგენლებიც იყვნენ, რადგანაც აქ თან და თან შეიგნეს, რომ შრომისა და საადგილ-მამულო საკითხები ხმლით და თოფებით ვერ გადასწყდებიან; მათ გამოსარკვევად საჭიროა დაინტერესებული კლასების მონაწილეობაც და ხოლო ის ძალმომრეობა და უდიერი დონისძიებანი მუშების წინააღმდეგ, რომლებსაც რეაქციონერები ჰქადაგებენ, ვერაფერს ვერა ჰხდებიან ერთხელვე დაწყებულ მოძრაობასთან.

— საზოგადო არჩევნების დროს მეტად ბევრი შფოთი და უწესოება ხდება. ყველგან სჩივიან, რომ მთავრობის პარტია ათას ხრიკს ხმარობს თავის დეპუტატების ასარჩევად. ამის გამო ბილბაოში მომხდარი სოციალ-დემოკრატების კრება ურჩევს ამომრჩევლებს კენჭის ყრის დროს მათრახები იქონიონ და, თუ საჭირო იქნება, ძალით დაიცვან თავიანთ უფლებანი. რესპუბლიკელებმა თავიანთ მომხრეებსაც ესეთივე დარიგება მისცეს.

წერილი რედაქციის მიმართ.

ბ. რედაქტორო! თქვენი გაზეთის მე-1441 №-ში, ფელეტონში, ვიღაც უცნობი ავტორი, ბ-ნ «ნელი» სხვათა შორის მოუთხრობს მკითხველებს დაახლოვებით შემდეგს: ერთ ახალგაზრდა ქალს, მძიმედ ავადმყოფს, სწამლობდა ექიმი. ექიმის მეცადინეობამ ვერა უშველა რა და საბრალო ქალი გარდაიცვალა. ექიმს გაჭრის დროს ტვინი ამოეღო და მიცვალებულისათვის ეთქვა:

«ეს ტყვია რომ ამოეღოთ, დღეს შენ ცოცხალი იქნებოდი». მე უფრო უკეთეს ვიტყვი, ოხუნჯობს ბ-ნ ნელი: სულ რომ არ მოხვედროდა ტყვია არ მოკვდებოდა.

მე აქ საჭიროდ არ ვთვლი ვთქვა, თუ ნს ზედამონაწერი მოთხრობა ბ-ნ «ნელისა» რამდენად საზოგადო ხასიათისაა; ვიტყვი მხოლოდ, რომ ვინც-კი ის წაიკითხა, ყველას გაკვირვება გამოიწვია: იმდენად უადგილო და საზოგადო ინტერესს მოკლებული იყო... ავტორს, როგორც სჩანს, მოსურვებია მკითხველის წინაშე სასაცილოდ გამოეყვანა ის ექიმი, ვიზედაც ლაპარაკობს.

ის ახალგაზდა მიცვალებული, ვიზედაც ბ-ნ ნელი ლაპარაკობს, გახლდათ ჩემი უბედური, უდრო-უდროოდ დაკარგული შვილი; ის ექიმი-კი, რომლის სასაცილოდ აგდებისათვის ჩემი შვილი გამოიყენეს, გრიგ. ელიავაა. რადგანაც ბ-ნ ნელის ოხუნჯობა სრულიად უადგილოა, ჩემ თავს მოვალედ ვთვლი ამოვიღო ხმა (თუმცა წერილის წერის ხასიათზე სრულიადაც არ გახლავართ) და თქვენისავე, ბ. რედაქტორო, გაზეთის საშუალებით, ვაუწყო მკითხველებს სიმართლე. როდესაც ექიმს ბ ნ გრ. ელიავას ვკითხე, ნახა თუ არა მიცვალებულის თავში ტყვია (ტყვიის ნატეხი სიცოცხლეშივე ორჯელ ამოუღეს თავიდან: ერთი ბათომში ექიმებმა ბ-ნ. გრ. ელიავამ და ფენცტერმა, მეორე ქუთაისში—სამსონ თოფურიას საავადმყოფოში) მან მითხრა დიახ. მორჩებოდა თუ არა, ესეც რომ ენახათ და ამოეღოთ მეთქი, ვკითხე მე.— «არ შეიძლება მაგაზე გადაჭრით ითქვას რამე, შეიძლება მორჩენილიყოს, შეიძლება არა», მითხრა. აი ბ-ნ გრ. ელიავას თქმული დ[illegible]რად დასჭირდა ბ-ნ. ნელს იმის გადასხვაფერება?! მე დიდი მადლობელი ვარ ყველა იმ ექიმების, ვინც ჩემს შვილს წამლობდნენ; მათ არც ცოდნა, არც შრომა არ დაუზოგავთ, რომ ჩემი შვილი გამოეტაცნათ ულმობელი სიკვდილის კლანჭებისაგან. მაგრამ თვით ჭრილობა ისეთი ხასიათისა იყო, რომ არაფერმა არ უშველა. წარმოიდგინეთ, მოწყალეო ხელმწიფეო ბ. რედაქტორო, რომ თქვენს ოჯახს უკიდურეს გაჭირვების დროს ვინმე ექიმმა თავისი ექიმობით დიდი ამაგი დასდოს; ახლა წარმოიდგინეთ, რომ იმ ექიმს სასაცილოდ იგდებენ საზოგადოების წინაშე გაზეთის ფურცლებლე სინამდვილის გადამახინჯებით და ამის იარაღად-კი თქვენსავე უბედურებას ხმარობენ. თუ წარმოიდგენთ ამას, უთუოდ დამეთანხმებით, რომ ბ. ნელის ოხუნჯობა, გარდა იმისა რომ ფაქტის გადასხვაფერებაზე იყო აშენებული, სრულიად უადგილოდ იყო.

თ. დიმიტრი მაჭუტაძე.

დეპეშები

(„რუსეთის დეპეშათა სააგენტოსაგან“)

12 მაისი.

პეტერბურგი. ნოვგოროდის დრაგუნთა მე-28 პოლკს და ბელგოროდის დრაგუნთა მე-35 პოლკს, რომელთაც 200 წელიწადი შეუსრულდათ დაარსებიდან, ხელმწიფე იმპერატორმა უბოძა ახალი დროშები საიუბილეო ლენტებით.

რადგანაც მუშათა არეულობის შესახებ წერილში „ნოვოე ვრემია“-მ დაარღვია 1896 წლ. 8 ივნისის და 1897 წ. 4 იანვრის წესები, შინაგან საქმეთა მინისტრმა დაადგინა: შეჩერებულ იქმნეს გაზ. „ნოვოე ვრემია“-ს გამოცემა ერთის კვირით.

კანეა. გენერალი კრიგერი გუშინ მოვიდა სუდაში და ხვალ მიდის რეტიმოში.

პარიზი. „ფიგარო“-ს რედაქტორი პერივიე აცხადებს თავის გაზეთში, რომ რადგანაც გაზეთის ადმინისტრაციაში უთანხმოება დაიბადა, იგი თავის თავზე იღებს გაზეთის ხელმძღვანელობას და დაუბრუნდება იმ ტრადიციებს, რომელნიც შეადგენდნენ ამ გაზეთის ღირსებას. შემდეგ მას მოჰყავს თავის პროგრამა, რომელშიაც ამბობს, რომ იქნება პირუთვნელ პატრიოტად, კონსერვატორად და კოსმოპოლიტად, მაგრამ ამავე დროს დარჩება კეთილ ფრანგად.

პარიზი. 15 ივნისიდან 6 ივლისამდე, ადმირალ ჟერვეს უფროსობით, ალჟირის წყლებში მოხდება გემების ალლუმი.

სენატის სამხედრო კომისიაში სამხედრო მინისტრმა გამოაცხადა, რომ სამხედრო სამსახურის ორის წლის ვადა შეამცირებს მხედრობის რაოდენობას და ამიტომ ყოველგვარ შეღავათი მოსპობილ უნდა იქმნესო. ვალდეკ-რუსო ამაზე ამბობს: სამხედრო სამსახურის ვადის შემცირება მეტად საყურადღებო საკითხია და ამიტომ მის შესახებ ამომრჩევლებმა უნდა გამოსთქვან თავისი აზრი; უნდა დავიცადოთ მახლობელ არჩევნებამდე და ახალს პალატას მივანდოთ ამ საქმის გარდაწყვეტა.

პატრიოტთა ლიგა. ნაციონალისტების, ანტისემიტების სხვა და სხვა საზოგადოებანი შეგროვდნენ ერთ კრებაზე, სადაც სიტყვები წაიკითხეს დერულედისა და მარსელ გაბერისა. კენე-დე-ბორე-პერი მხურვალეედ არწმუნებდა კრებას, რომ საჭიროა თავი გავითავისუფლოთ დღევანდელ მთავრობისაგანაო. შემდეგ ქუჩაში დემონსტრაცია მოხდა, რომლის დროს რამდენიმე კაცი დაატუსაღეს.

სოფია. საბიუჯეტო კომისიამ წარუდგინა საერო კრებას ბრალდება მინისტრების წინააღმდეგ; კომისია ბრალსა სდებს ივანოვიჩს ყოფილს სამინისტროს კონსტიტუციის დარღვევისა და აგრეთვე სახელმწიფო ინტერესებისთვის ზარალის მოტანისა გამო, რაც მტკიცდება იმით, რომ ერთმა უცხოელმა ფირმამ ძველი ვაგონები გამოუგზავნა სახაზინო რკინის გზებს. მეორე ბრალდება მიმართულია მინისტრების რადოსლავოვის და ტენევის წინააღმდეგ და შეეხება პურის საწყობების აშენების საქმეს.

ვენა. ავსტრიის დელეგაციის საბიუჯეტო კომისიაში კრამარჟმა ჩეხების მხრით მოიწონა ავსტრიის პოლიტიკა ჩინეთში; ის თანახმაა აგრეთვე სამთა კავშირის არსებობისა, თუ ამასთანავე არაფერი ევნება რუსეთთან დამოკიდებულებას; დანარჩენ საკითხებში კრამარჟი ჰკიცხავს გარეშე პოლიტიკას და ამბობს, რომ იგი დამოუკიდებელად არ სწარმოებსო. პოლონელი ძალუშიტსკი უსაყვედურებს გერმანიას პოლონელების წინააღმდეგ ძალმომრეობისათვის. გერმანელთა ნაციონალურ პარტიის წევრი პომმერი ჰკითხულობს რამდენად მართალია გაზეთის ცნობები, ვითომც სამთა კავშირი შერყეულიყოს; ორატორი უსაყვედურებს მთავრობას ინგლისის წინაშე ქედის მოხრას. ამის შემდეგ სიტყვა წარმოსთქვა გოლუხოვსკიმ.

ვენა. ავსტრიის დელეგაციის საბიუჯეტო კომიისიამ დაამტკიცა გარეშე საქმეთა სამინისტროს ბიუჯეტი. კრამარჟს გოლუხოვსკიმ უპასუხა, რომ მისი სიტყვა ავსტრიის პოლიტიკის დამოუკიდებლობის შესახებ სრულიად მეტი იყო. გერმანიის პოლიტიკა იმდენად პირდაპირია, რომ ჩვენი მოქმედება გაადვილებულიაო. ვერც ერთი მთავრობა პასუხს ვერ აგებს გაზეთების ცნობებზედ, მაგრამ საფრანგეთის ერთმა გაზეთმა, რომელსაც პასუხი გასცა „ვიენამენდპოსტმა“ ურიგოდ მოიხსენია ჩვენი სამეფოს ერთ-ერთი წევრი. რაც შეეხება ალბანიას, განაგრძო მინისტრმა, ეს საკითხი სრულიად გამოირკვა ჩვენსა და იტალიის შორის. არც ჩვენ, არც იტალიას რა გვსურს თავის სამზღვრების გაფართოება. მინისტრი დარწმუნებულია, რომ იტალიასა და ავსტრ-უნგრეთის შეთანხმება მოხდება. და კეთილი განწყობილება გაძლიერდება პომმერის საყვედურს ინგლისის წინაშე ქედის მოხრის შესახებ მინისტრი უარჰყოფს. შემდეგ მინისტრი შეეხო მეორე საყვედურს და განაცხადა, რომ შარშან მხოლოდ 50 ავსტრიელი იქმნა გაძევებული პრუსიიდან; ავსტრიის პროტესტმა ამის შესახებ იმოქმედა. გაძევების მიზეზი ნაციონალური განხეთქილება კი არ იყო, არამედ გამოწვეული იყო მუშებთა შორის კონკურენციით.

ლონდონი. მილნერი $2^1/_2$ საათზე მოვიდა და სალბერსა და ჩემბერლენთან ერთად მალბრუგ-გუზში წავიდა, სადაც მეფემ მიიღო.

მადრიდი. უკანასკნელის ცნობებით, ახალ პალატაში არჩეულია 238 წევრი სამინისტროს პარტიისა და 163 წევრი ოპოზიციის პარტიისა.

ლონდონი. მეფემ პერის ხარისხი უბოძა მილნერს.

როგორც კარდიფიდან იუწყებიან, „უნივერსალ“-ის მადანში, სადაც აფეთქება მოხდა, ხუთი მუშა კაცი იპოვეს მკვდარი. ამ აფეთქებამ ისე ძლიერ დაანგრია გვირაბი, რომ მცირე იმედი-ღა აქვთ დანარჩენი მუშებიც იპოვონ.

ტიანძინი. მოკავშირეები ტაკუს სიმაგრეებს ნელ-ნელა ანგრევენ, რადგანაც ეშინიანთ, რომ ახლო შენობებსაც არა ევნოს რა. უკვე ბევრი ზარბაზანი ააფეთქეს დინამიტით.

კაზანი. რადგანაც რიბინსკში პურის ფასმა მეტად დაიწია, ამიტომ ადგილობრივ ბაზრებში ფქვილეულობასაც ფასი აკლდება.

კაზანი. უნივერსიტეტის ყველა ფაკულტეტებზე და კურსებზე ნახევარ კურსის ეგზამენები დაიწყო. ბევრი სტუდენტები იჭერენ ეგზამენს.

კაზანის გუბერნიის ყველა მდინარეებში წყალი კლებულობს

კოვნა. ყველგან გუბერნიაში ერთბაშად დიდი წვიმა მოვიდა; წვიმებმა გააცოცხლა ანეულის დამჭკნარი ჯეჯილები და ძრიელ მოუხდა ბალახსა და გაზაფხულის ნათესობას.

ბელგრადი. სამზღვრის დამცველი რაზმის უფროსი იწერება, რომ სერბიის სადარაჯო რაზმი სერბიის ტერიტორიაზე არნაუტების რაზმს შეჰხვდაო; მოუხდათ ბრძოლა; ორი სერბიელი ჯარის-კაცი მძიმედ დასჭრეს.

ხრისტიანია. ორივე პალატამ საბოლოოდ მიიღო კანონი, რომლის ძალით სასოფლო არჩევნებში ყოველ კაცს ექნება უფლება. ამასთანავე უფლება ექნება ყოველ ქალსაც, რომელსაც კი სოფელში 300 კრონაზე (42 კ.) ნაკლები შემოსავალი არ ექნება, ხოლო ქალაქში 300 კრონაზე ნაკლებ გადასახადს არ იხდის. ხმის უფლება ექნებათ ქრმიან ქალებსაც, თუ იმათ ქრმებს ან ამოდენავე შემოსავალი აქვთ, ან ამოდენასვე გადასახადს იხდიან.

ბერლინი. გერმანიის ხელმწიფე დედოფლის თანადასწრებით გაიხსნა საერთა-შორისო გამოფენა ცეცხლის ქრობის საქმისა; დაესწრო აგრეთვე რუსეთის ელჩიც. რუსეთის განყოფილებაში ხელმწიფე-დედოფალს ყვავილების თაიგული მიართვეს.

აღმოსავლეთ აზიაში მყოფმა ხუთმა გემმა ბძანება მიიღო გერმანიაში წამოვიდნენ.

ვალდენბურგი. გერმანიის მადნებს ცეცხლი გაუჩნდა; 5 კაცი მკვდარი აღმოაჩინეს; 18 კაცს ვერა ჰპოვებენ.

ლონდონი. „სტანდარდს“-ს სწერენ ტიანძინიდან, რომ ინგლისელებმა გელპინს ახლო მიწაში დაფლული 18 ზარბაზანი და 4000 ყუმბარა ამოთხარესო.

13 მაისი

კრონშდადტი. ცეცხლმა გადასწვა ოთხი შეშის საწყობი; დიდ-ძალი შეშა დაიწვა, და აგრეთვე 5 ნავი, დაიღუპა ბევრი ღორი და შინაური ფრინველი. ცეცხლის დროს მძიმედ დაიჭრა ერთი ზღვაოსანი. ძლიერი ცეცხლი იყო და წინალამ მისწვდა არტილერიის ზღვარ გარეთ გასაგზავნად დამზადებულ ფიცრების საწყობებს. ცეცხლი შუაღამისას ძლივს გააქრეს. ზარალი არის არა ნაკლებ 250000 მან. ცეცხლის გაჩენის მიზეზი ჯერ ვერ გაუგიათ.

ვენა. საბიუჯეტო კომისიაში გარეშე საქმეთა მინისტრმა, როცა უპასუხებდა პომერს რუსეთთან შეთანხმების მნიშვნელობის შესახებ, აღნიშნა, თუ როგორ მდგომარეობაში იყო ბალკანეთი შეთანხმებამდე, როდესაც ბალკანეთის ყველა მცირე ხელმწიფოები აქეზებდნენ ორთავე ს[illegible] მწიფოს ერთი მეორეზე, — რამაც [illegible] ლობა ვერ მოიტანა [illegible] მოგდებასაო. 1897 წელს არ მო[illegible] არც ხელშეკრულობა, არც კანვენცია, [illegible] ტიოსნურმა და გულწრფელმა განმარტ[illegible] ურთიერთ შორის დამოკიდებულობისა [illegible] ბადა რწმენა, რომ ბალკანეთის საკი[illegible] წინააღმდეგი არ არის საქმის მორიგებ[illegible] გათავებისა „ჩვენ მტკიცედ გვწამს ეს[illegible] სთქვა მინისტრმა, — და საბუთი გვაქვს [illegible] ფიქროთ, რომ რუსეთიც ამავე აზრისა [illegible] და იყოს. მაკედონიის უკანასკნელმა [illegible] რაობამ აშკარად დაგვანახვა, რომ [illegible] მოების დროს, საქმეში მონაწილენი [illegible] ლებული იქმნებიან თვით დაიცვან თა[illegible] ინტერესები“. სერბიასთან განწყობილებ[illegible] შენიშნა მინისტრმა, მეგობრული დარჩ[illegible] ვიდრე ამ მეგობრობას ხელს არ შეუშ[illegible] რაიმე გარემოება.

ვალდენბურგი. გერმანიის მადნებში [illegible] მხდარ უბედურების დროს მოკვდა 21 კა[illegible]

პარიზი. გენერალმა ბალიუმ ჩინელ მ[illegible] მივ ჯართან გრთად ანპიგასთან, პაოტინ[illegible] სამხრეთით, გაფანტა მძლავრი ბრ[illegible] „დიდი მუშტისა“. ფრანგებს ორი კა[illegible] დაუჭრეს მსუბუქად.

მიდლბურგი. სადგურ გუდვანთან რე[illegible] სებიდან გადააგდეს საქონლის მატარებელ[illegible] მაშინისტი მოკვდა, მის თანაშემწე დაიჭ[illegible] ბურები დროზედ განდევნეს, მათ სურსათის [illegible] ღება ვერ მოასწრეს. ბურების უფროსის [illegible] ბენ-ვისენი ტყვედ იქმნა წაყვანილი.

კენბარდი. სამზღვარზე მდგომ საყარა[illegible] ლო ჯარის რაზმს, რომელმაც ურმები მ[illegible] ცილა უპინგტონში, დაბრუნების დროს თა[illegible] დაესხა ბურების რაზმი. ასი-კაცისაგან შ[illegible] დგარი. ბურები მიდიოდნენ კენგარდტი[illegible] კენ იმ განზრახვით, რომ ქალაქს თავს და[illegible] ცემოდნენ. ხუთი საათის ბრძოლის შემდ[illegible] ისინი უკუ გდებულ იქმნენ. 15 ბური მო[illegible] კლეს, 17 დასჭრეს და ტყვედ წაიყვანეს.

პარიზი. რუსეთის ახალი სესხი განაწილდ[illegible] ბა ასე: ის პირნი, რომელთაც ხელი მოაწ[illegible] რეს ფას გადაუხდელ ობლიგაციებს, მიიღ[illegible] ბენ $2^1/_2$% თავის ხელ-მოწერილ თანხისა, ისენი კი ვინც ხელი მოაწერა ფას გადა[illegible] დილ ობლიგაციებს — 15%.

ბერლინი. იმპერატორმა, საიმპერიო კ[illegible] ნცლერის წინადადებით, უბრძანა ჯავშნ[illegible] ან გემთა ესკადრას დაბრუნდეს ჩინეთ[illegible] დან; შემდეგ ნაბრძანებია მოელოდენ, რო[illegible] ამ მოკლე ხანში მოსპობილ იქმნება გერმ[illegible] ნიის მთავარ სარდლის უფლება აღმოსა[illegible] ლეთ-აზიაში და შემცირებულ იქმნება აღ[illegible] მოსავლეთ-აზიის საექსპედიციო კორპუსი.

ვენა. რეკიდან იტყობინებიან, რო[illegible] სერბიის მეფისაგან განთავისუფლებული გლ[illegible] ხთა მეთაური რანკო ტაისიჩი აქ უეცრა[illegible] ჰკუაზედ შესცდა. მან განიზრახა მაღალ[illegible] კლდიდან გადავარდნილიყო, მაგრამ რკ[illegible] ნის მოაჯირზე ჩამოეკიდა. ყვირილზე მიე[illegible] ველნენ და სიკვდილს გადაარჩინეს. ტაი[illegible] სიჩი ბელგრადში წავიდა; მას თან ახლა[illegible] ორი თანამემამულე.

მიდელბურგი. (კაპის ახალშენი) ბურები[illegible] რაზმები, რომლებიც შეგროვილიყვნენ ზ[illegible] რის მთებში, გუშინ სამხრეთისაკენ წავიდნე[illegible] მათი რიცხვი 600-დეა. მათ უფროსობ[illegible] კრუიცინგერი; ბურების რაზმს სდევნ[illegible] პოლკოვნიკი გორინჯი.

პეკინი. 5 მაისს გამოცემულ ბრძანებ[illegible] ში იმპერატორი აცხადებს, რომ განზრახ[illegible] აქვს შეასრულოს სურვილი თავის ხალხის და დაბრუნდეს პეკინში, და ბრძანებას აძ[illegible] ლევს ჩინეთის რწმუნებულებს მალე დაასრუ[illegible] ლონ სამშვიდობო მოლაპარაკება.

რედაქტორი ალ. ჭყონია. გამომცემელი ალ. ჯაბადარი.

Дозволено цензурою. Тифлисъ, 13 Мая, 1901 г.

სტამბა ჰარით აშ—ბძეს, ... დიდი ქუჩა, № 27